

TEMA

Toponímia urbana

És important que des de les institucions municipals es faci difusió dels motius pels quals un carrer o una plaça diu el nom d'un personatge o d'una fita històrica. S'ha de fer des d'un plantejament plural de l'espai públic on hi ha de tenir cabuda tothom que hagi fet quelcom positiu pel bé comú.

Plaça de Josep Maria Quadrado

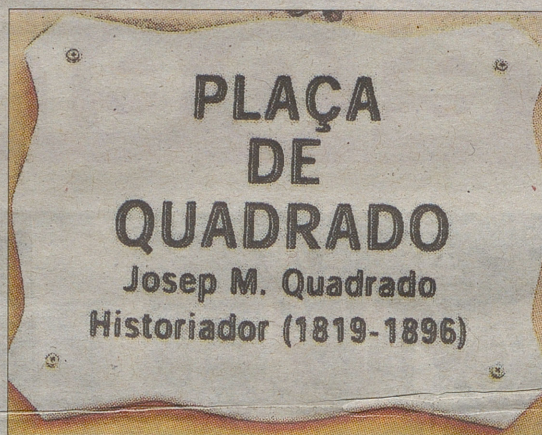
✦ Antoni Cañellas Mas *

Durant el primer trimestre de l'any, el departament de Poblatió de l'Ajuntament de Palma ha donat compliment al decret que va emetre l'Àrea de Cultura i Memòria Històrica el passat 9 de març de 2021, instal·lant el nou rètol de la plaça de Quadrado. Ara s'especifica el nom complet i la dedicació professional de l'il·lustre historiador d'origen menorquí, evi-

tant possibles malentesos entre veïnats i vianants.

Fou arran del bicentenari del seu naixement (1819-2019) que el CIDESOC (Centro de Investigación y Difusión en Estudios Sociales) presentà una sol·licitud a Cort per tal d'honar la memòria d'aquest referent cultural de les Illes Balears. Des del primer moment, la iniciativa comptà amb el suport de distintes organismes com la Societat Arqueològica Lul·liana de la que Quadrado va ser cofundador, de la Societat Històrico-Arqueològica Martí i Bella de Menorca, del Cercle

Artístic de Ciutadella i de la Reial Acadèmia Mallorquina d'Estudis Històrics, Genealògics i Heràldics. La Comissió de Toponímia de l'Ajuntament acordà preservar la retolació original, però afegint-ne la informació citada. Així es va comunicar el 24 de febrer de 2020. Un any més tard, el tinent de batle de Cultura, Antoni Noguera i el batle, José Hila, signaren el vistiplau defi-

nitiv. És evident que els problemes derivats de la pandèmia produïren retards en l'execució. En qualsevol cas, és d'agrair als responsables municipals l'admissió i tramitació d'aquesta proposta. Són varis els mèrits de Josep Maria Quadrado.

Com a intel·lectual, cal destacar el descobriment i valoració de la nostra

història medieval i l'impuls de la literatura insular. També el seu compromís cristià i ciutadà el dugué a promoure el desenvolupament integral dels sectors socials manco afavorits. Es tracta d'aspectes més que suficients per inscriure en pedra el record perpetu del seu nom i ofici.

* President del CIDESOC

TEMA

50 anys del Maura

L'IES Antoni Maura ha esdevingut un centre obert i innovador que ha integrat el seu edifici dins l'espai urbà i ha format milers d'estudiants donant-los l'oportunitat de convertir-se en dones i homes lliures i amb futur.

50 anys d'història d'un edifici singular

✦ Elena Gili Sampol *

L'IES Antoni Maura va celebrar la passada setmana el seu 50è aniversari. Transcorria l'any 1970. L'arquitecte Antoni Alomar i Esteve, fill del també cèlebre arquitecte Gabriel Alomar –responsable del pla general d'ordenació urbanística de Palma de 1941–, va rebre l'encàrrec del Ministerio de Educación y

Ciencia de dissenyar un institut femení de secundària de 1000 places al Polígon de Llevant –ara Nou Llevant–, a la parcel·la que actualment ocupa l'Agència Tributària.

El barri havia començat a créixer per acollir a la població procedent, principalment de la península, per treballar en la construcció i al sector serveis.

Alomar, influït per la seva formació universitària a Brussel·les i la tradició centreeuropea, va concebre un edifici educatiu allunyat dels

estàndards habituals: obert al seu entorn, amb patis interiors, espais diàfans i amables que afavorien la circulació i les relacions, i que va impactar des d'un primer moment per la seva estructura i colors, que contrastaven amb l'entorn del Polígon de Llevant, aleshores terra erma.

Després de cinc dècades de vida, és el moment de reivindicar els seus valors patrimonials. D'una banda, els valors arquitectònics, àmpliament reconeguts per institu-

cions d'àmbit internacional i local; d'altra banda, per la trajectòria professional de l'autor, premiat, el 2007, pel Col·legi Oficial d'Arquitectes per incorporar les fites de l'arquitectura moderna sense renunciar a l'essència de l'arquitectura tradicional, així com pels seus valors socials, assolits amb el pas del temps, amb l'estima i la cohesió de les distintes generacions que han passat per les seves aules.

Ara, el 2024, arran de l'expansió del barri i el seu redimensionament urbanístic, és més necessari que mai establir un nivell de protecció de l'edifici que sigui compatible amb l'activitat docent i amb el nou entorn en el qual ha quedat integrat, amb l'objectiu de preservar el centre tal com va ser concebut i, al mateix temps, la seva memòria.

* Documentalista i historiadora

TEMA

Literatura

El escritor Félix J. Palma vuelve a deleitarnos con una magnífica novela que tiene como trasfondo el famoso caso de las hadas de Cottingley, documentado por el escritor Arthur Conan Doyle en 1922.

Félix J. Palma vuelve a las librerías con 'El gran timo de las hadas'

✦ Eduardo del Valle Pérez *

El escritor Félix J. Palma es considerado *The New York Times* como uno de los mejores escritores españoles gracias a su *La Trilogía Victoriana*, constituida por *El mapa del tiempo*, publicada en más de treinta países; *El mapa del cielo* y *El*

mapa del caos. Es una trilogía que el próximo junio será publicada en una nueva edición ilustrada por el Grupo Planeta en su colección Boeket.

El día 5 de junio publica también su nueva novela, titulada *El gran timo de las hadas*, Editorial Destino, basada en un hecho real en el que estuvo implicado Arthur Conan Doyle. Félix J. Palma conoció el llamado caso de las hadas de Cottin-

gley, documentado por Arthur Conan Doyle en su libro *La llegada de las hadas*, Hodder & Stoughton, 1922, hace 18 años.

La lectura de *La llegada de las hadas* de Doyle le pareció a Félix J. Palma tan deliciosa y mágica que, en lugar de crear una novela de ficción basada directamente en los hechos reales, que quizá desmerecería lo asombroso del caso, decidió aprovechar el revuelo que causó para contar una historia distinta en su nueva novela *El gran timo de las hadas* que tiene como trasfondo el caso real. Como es habitual en la obra de este autor, en su nueva novela se confunde la fantasía con la realidad sin que el lector pueda distinguir la una de la otra.

La novela transcurre en Londres (1922), donde Alan y Violet Schofield son los mayores especialistas en fotografía mágica de Inglaterra

que se aprovechan de la fiebre por retratar seres feéricos que se extendió por la sociedad londinense tras la Gran Guerra. Su suerte cambia cuando Percival Drake, señor de los bajos fondos de Londres, astuto y despiadado, llama a su puerta.

Es una novela magnífica, trepidante y entretenida. Escrita con una prosa que combina lirismo y humor, como sólo sabe hacer Félix J. Palma, hará las delicias de los lectores.

* Cap de Digitalització i Preservació Digital, Servei de Documentació i Arxiu de la UIB

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i Busquets

Antoni Vives Reus

Rafel Puigserver Pou (CEDOC-UIB)